

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

365. An, ubi pauciores sunt Electores quàm quatuor, servari possit forma c. quia propter, quo ad danda & recipienda suffragia; & si non sint, quid faciendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

sed & poterunt iterare scrutinium, eoque ritè peracto eligere, ita etiam, ut, si in priori scrutinio erraverint, habeant jus, & possint errorem hunc corrigere, & habere bonum scrutinium, non expectato iudicio confirmatoris; aliis interim, qui ad malam electionem communem progressi jus suum eligendi pro ista vice amittentibus. Pass. n. 39. qui tamen n. 40. citans pro se Abb. Sigism. Lator hoc ipsum sic limitat: ut quando scrutinium publicatum ipso facto non est nullum; sed cassandum tantum, non possint Electores, utpote jam functi officio suo, illud revocare, sed debeant tunc progredi ad electionem communem, & totum iudicium relinquere iudicis seu confirmatoris, aut superioris arbitrio, utpote qui potest electionem talem cassandam confirmare. Idem dic, dum cassanda est electio ob contemptum alicujus; poterit enim tunc contemptus eam ratificare. Idem ait Pass. n. 41. dicendum, quamdium non est certum & notorium, scrutinium habitum & electionem vi illius habendam esse ipso facto nulla.

Questio 363. à quo, & quo ordine, & qualiter ipsorum Scrutatorum vota exquiri debeant?

1. **R**espondeo primò: ad hoc opus non esse, nec debere assumi quartum scrutatorem aut notarium; cum *c. quia propter*. decernens tres assumendos scrutatores de hoc nihil habeat; habeat autem praxis, ut scrutatores se invicem scrutentur. Barb. ad *c. cum*. n. 23. *ibid.* Host. Abb. Innoc. Butrio. Mirand. *to. 2. q. 21. a. 29* Biax. *p. 3. c. 26. n. 8.* Pass. *cit. c. 18. n. 47.* citans plures alios.

2. Respondeo secundò: in scrutinio per schedas complicatas, utpote in quo nec electorum nomina cognoscuntur, nec schedæ aperiuntur, nisi illis omnibus receptis, & permixtis, parum interesse, num primò vel ultimò conjiciant schedas in urnam; in scrutinio verò auriculari utile valde est & conveniens (non tamen etiam post Trident. necessarium, ut bene ostendit Basl. n. 50. contra Sigism. Samuel. Lator. ut scrutatores prius se ipsos scrutentur, & dent vota, ne dum jam consciis aliorum votorum, ex hoc dirigant sua vota, & sic pro arbitrio suo sæpe concludant, vel non concludant electionem. Quamvis autem per se malum non sit, & inutile aut damnosum electioni, sed sæpe valde utile, dirigere Electores aliquos ex notitia voti aliorum ad ferendum votum suum, possintque ex hoc concludere electionem (cum per hoc quòd Elector videat, jam à collega esse electum digniorem, ab eligendo minùs digno dimoveatur, vel etiam concludere possit electionem magis digni aliàs non concludendam pro hoc: quin & in electione Papæ detur locus accessui, dum postquam collegium jam confectum, Titium nominatum esse in scrutinio, possunt Electores singuli, relicto priore voto suo, ad illum accedere) quia tamen facilius contingere potest, ut ex hac scientia in scrutatoribus oriatur timor aliquis præjudicans libertati, aut motivum inducens ad electionem minùs digni (v. g. & præsertim, ubi innouit jam votum dignioris habentisque primam vocem in capitulo, qui sæpe potens est, & caput unius factionis, malèque tractare solet eos, qui sibi non adherent in electionibus) adeò que potius timendum hoc malum, quam sperandum illud bonum, hinc inquam consultius est, ut scrutatores primo scrutentur se ipsos. Host. *in sum de elect. §. qualiter faciendæ*. Biax. *p. 3. q. 26. n. 6.* Pass. *n. 45. & 52. &c.*

ac specialiter ob datam rationem non scrutentur ante se talem digniorem. Pass. n. 51. contra Cuch. Rodriq. Biax.

Questio 364. An, & qualiter vota data voce, vel etiam per schedas, nimirum postquam Electores omnes schedas suas dederunt, redigenda sint in scriptum?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè, estque hæc scriptura de substantia electionis, ut patet ex *c. quia propter*. *ibid.* Innoc. Imol. Abb. &c. Pass. n. 66. citans Tamb. Suar. Bass. &c. qualiter tamen non sit de essentia omnis electionis, Pass. n. 68. videndum monet apud Rotam *decis. 289. n. 30. parte 6. & 244. n. 4. p. 8. recent.*

2. Respondeo ad secundum; scribenda esse vota ab ipsis scrutatoribus ex mente textus *c. quia propter*. Pass. n. 67. Et quia facilius unus potest errare, ab omnibus tribus scribenda sunt. Pass. Prius tamen numerandæ sunt schedæ, & earum numerus conferendus cum numero vocalium, ita ut, si non sint hi numeri æquales, schedæ sint comburendæ, & habendum novum scrutinium; iis verò existentibus in æquali numero cum Electoribus, singulatim ab omnibus scrutatoribus sunt legendæ, & sic describendæ. Pass. n. 63. Porro in casu, quo in scrutinio per schedas scripturæ hæc scrutatorum non conveniant inter se, schedæ iterum accuratè legendæ, & verus numerus colligendus: in scrutinio verò auriculari, dum duo conveniunt in scriptura, ei standum est, si omnes dissentiant, & convenire nequeant, iterandum est scrutinium. Pass. n. 67.

Queres 365. An, ubi pauciores sunt Electores quam quatuor, servari possit forma c. quia propter. quoad danda & recipienda vota; & si non sint, quid faciendum in eo casu?

Respondeo præter ea, quæ passim hac de re dicta sunt in antecedentibus,

1. Primò, tunc servari non posse formam; quia tunc iidem sunt scrutatores & collegium, adeò que nequit esse manifesta scrutatoribus, quin hoc ipso sit manifesta toti collegio; imò, ut bene Pass. *cit. c. 18. n. 69.* verè ibi non sunt scrutatores, sed totum collegium sua vota recipit & scrutatur.

2. Secundò, si potestas Capituli redacta est ad unum solum Electorem, opus non est nominatione & electione distinctis; sed poterit is nomine totius capituli eodem actu nominare, eligere, & publicare electionem, dicendo coram testibus (& majoris securitatis gratià adhibito insuper Notario) *vice Collegii eligo Titium*. Cuchus *de elect. l. 4. n. 202.* Donat. *tr. 1. q. 17. n. 7.* Pass. n. 70. Si autem & is solus de collegio habeat vocem passivam; cum se ipsum eligere nequeat, non manet locus electioni, sed vel ille tunc censetur electus à jure, ita ut opus tantum sit, electionem istam factam à jure confirmari à confirmatore, ut Cuch. *loc. cit. n. 3.* vel confirmator ipse dare illum debet in Prælarum Ecclesia, ut Sigism. *Ab. 23. n. 8.* ubi eligendus debet esse de Collegio; Superior enim, dum ad eum devolvitur electio, alium promovere nequit, quam habentem requisitas in eligendo per Electores qualitates. Pass. *num. 70.* Quòd si autem adesset voce passivà privati, quos Superior (ubi id posset) habilitaret denuò ad vocem passivam, non jam ipse Superior, sed is, penes quem solum remaneret jus eligendi, unum ex iis nominare posset. Pass. n. 71.

Ter-

3. Tertio, si duo tantum sunt Electores, nec hi habere teneantur, aut possunt scrutiniis leges, sed possunt publicè inter se eligere, Tuscus *lit. E. concl. 71. & 78. Lavor. c. 19. n. 58. Pass. n. 72.* si enim eligere possunt aliquem extra Collegium, si enim non, scrutinium semper erit inutile; cum quisque eorum legeret alterius schedam, & sciret electionem illius non minus ac si voce facta esset. Porro ubi extraneum eligere non possunt, poterit fieri electio valida. *Pejr. to. 3. c. 13. n. 19.* ubi nimirum unus ex illis renunciat voci suæ activæ, & sic ab altero nominatur, *Pass. loc. cit. Sigism. dub. 23. n. 5. Samuel de elect. tr. 1. d. 3. contr. 8. n. 7.* ubi tamen speciali statuto vel consuetudine statutum, ut quis nequeat vi renunciationis vocis suæ evadere electus, devolvitur tunc in dicto casu electio ad Superiorem, qui tamen non nisi unum ex istis duobus promovere poterit. *Navar. de elect. cons. 6. n. 4. Sigism. & Pass. loc. cit.*

4. Quarto: si tres tantum sunt Electores, nec hi servare possunt leges scrutiniis, dum extraneum eligere nequeant, quocumque enim modo fiat, vota eligentium toti capitulo erunt manifesta, ut bene ostendit *Pass. n. 73. contra Sigism. loc. cit. n. 2.* Idem est in scrutinio auriculari, etsi extraneum eligere possint, ut patet, tunc tamen in scrutinio per schedas (ubi fortè ad illud ex speciali statuto teneantur, cum ex vi *c. quia propter.* aut Concilii Trident. ad istum scrutiniis modum non teneantur. *Pass. n. 74.* forma dicti capitis servari potest, ac debet; licet enim & tunc, nisi Electores in scribendo ordinarium suum scribendi stylium seu characterem valde mutant, vel manu alienâ scribant schedas suas, impedire nequeant, quin singuli aliis duobus, adeo que toti Capitulo innotescant; quia tamen sic sua nomina occultare possunt; nihilominus tenebuntur ad leges scrutiniis. *Pass. loc. cit. Lavor. c. 19. n. 59.*

Questio 366. Qualiter terminetur & compleatur Scrutinium?

Respondeo: per hoc, quod scrutatoribus vel omnibus eligentibus auditis, & omnium schedis lectis, vota omnium scripto adnotarint, distinctè que scripserint, à quor. unusquisque Electorum nominatus fuerit,

PARAGRAPHVS X.

De publicatione Scrutinii, & Electione communi.

Questio 367. Quid faciendum post completum scrutinium?

Respondeo: illud mox publicandum. *c. quia propter.* Ita ut mox importet exiguâ moram temporis, vel potius, quod publicatio fieri debeat in continente, nullo actu extraneo interveniente. *gl. inc. quia propter. ibid. Barb. n. 25. Lavor. loc. cit. n. 82. Miran. to. 2. q. 23. a. 29. Pass. c. 19. n. 2.* De cetero ubi mora illa à jure vel consuetudine (cui aliàs standum) determinata non est, verificanda ista dictio mox ad arbitrium iudicis, habito respectu ad circumstantias, *Lavor. Pass. loc. cit. Tusch. l. d. concl. 311. Sigism. d. 36. n. 4.*

Quest. 368. Cui, à quò, qualiter, & quâ necessitate faciendâ hæc publicatio?

Respondeo ad Primum: Capitulo congregato; id enim intelligitur per verba illa *cap. quia propter. vota redactâ in scriptis mox publicent in communi, & c. Sylv. v. electio 2. n. 9. ex Archid.* Perinde autem est, an ibi tunc etiam simul adfint extranei. *Pass. n. 4.*

2. Respondeo ad secundum: ab uno Scrutatorum. *Suar. to. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 5. num. 15.* cum communi, illo nimirum, qui est inter illos primus, vel qui ex illis à Capitulo ad hoc electus, vel per statuta particularia, aut consuetudinem deputatus fuerit. *Pass. loc. cit.*

3. Respondeo ad Tertium: dicendo v. g. *habemus Prelatum: nam cum essemus decem, Titius habuit sex vota, Cajus duo, Sempronius unum, & unum votum fuit album, vel incertum & inutile;* sic enim vota determinatè describi & distribui debent, ut capitulum sciat, qualiter ad electionem procedere possit. *Abb. Pass. & alii passim cum communi.*

4. Respondeo ad quartum: publicationem Scrutinii factam in communi esse de substantia & forma electionis. *Abb. Hofst. Jo. And. ad c. quia propter. Miran. Suar. Lavor. loc. cit. Pass. n. 3. & apud illum Castel, Donat. Tamb. & c.*

Questio 369. An, non obstantibus verbis istis c. quia propter: Vota mox publicentur, nullo prorsus appellationis obstaculo interjecto: possit appellari à scrutinii publicatione?

Respondeo primo: antequam, vel etiam postquam vota redacta sunt in scriptum, usque ad illud momentum, quo publicandum scrutinium, locum habet appellatio, & suspendit; dum nimirum volenti intra hoc tempus mutare suum votum, id denegatur, potest is potestari contra istam denegationem; & à futura publicatione scrutiniis appellare, si fiat eo non permisso mutare votum suum. Similiter si Scrutatores ante completum Scrutinium (quale est dum vota finaliter redacta in scriptum, nullo apparente, qui mutare velit votum) vellent illud publicare, meritò Electores contradicerent, & à tali publicatione appellarent; & huic appellationi citatus textus non est contrarius; supponit enim Scrutinium finitum, quo finito, vi dicti textus non licet appellare à publicatione Scrutinii, & facta fortè appellatio est rejicienda. *Pass. num. 5. Biach. p. 2. c. 29. n. 1.*

2. Respondeo secundò: post publicatum Scrutinium, si Scrutatores omnes, vel etiam duo eorum, concordent in Scriptura; quæcunque appellatio contra Scripturam rejicienda, & ad electionem eorum procedendum. *Pass. n. 6.* ubi etiam mœnet, nullatenus publicandum Scrutinium dubium, ita etiam, ut si Scrutatores discordes (intelligens omnes) publicent scrutinium, illud tanquam nullum sit iterandum. Adeoque Scrutatores discordantes in scriptura, priusquam publicent scrutinium inter se convenire debere, ut concordent, saltem duo illorum, iterum legendo & conferendo schedas, vel si scrutinium fuit auriculari, revocando ad scrutinium unum vel alterum, de quorum votis fortè est dissidium; quòd si est implicite nullatenus publicando nominatos in scrutinio; debere illos illud curare iterari.